

RAADSINFORMATIEBRIEF – Nr. 2021-017

Aan de leden van de gemeenteraad

Datum 9 maart 2021
Zaaknummer Z/21/381525 /ADV/21/1008644
Onderwerp Opzegging bestuurlijke afspraken laaggeletterdheid VNG en Rijk
Portefeuillehouder N. van Dellen

Contactpersoon Marit Koelen
E-mail M.Koelen@zevenaar.nl
Telefoon

Geachte leden van de gemeenteraad,

Inleiding

Op 3 juli 2020 heeft de Vereniging voor Nederlandse Gemeenten (VNG) de handtekening weggehaald onder de *Bestuurlijke afspraken laaggeletterdheid 2020-2024* met het ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap (OCW). Na pogingen om een doorstart te maken in de samenwerking, heeft de VNG op 16 december 2020 definitief besloten geen nieuwe bestuurlijke afspraken te maken.

In deze brief informeren wij u over dit besluit en over de gevolgen voor de lokale aanpak van laaggeletterdheid in de gemeente Zevenaar.

Kernboodschap

In de maanden na het weghalen van de handtekening onder de bestuurlijke afspraken laaggeletterdheid door de VNG op 3 juli 2020, is zowel op ambtelijk als op bestuurlijk niveau een poging gedaan tot nieuwe afspraken te komen. De VNG stelde echter als voorwaarde dat de indexering van de uitkering Educatie gegarandeerd zou worden, een garantie die OCW niet wilde geven. Daarop heeft de VNG besloten definitief geen nieuwe bestuurlijke afspraken te maken. Op inhoud blijft de samenwerking wel bestaan.

Context

☐ Anders, namelijk ter informatie

Inhoudelijke boodschap

Op 9 september 2019 tekenden de VNG en het kabinet gezamenlijk de *Bestuurlijke afspraken laaggeletterdheid 2020-2024*. Het doel van deze bestuurlijke afspraken was: "daadkrachtig samen aan de slag om meer volwassenen vaardig te maken in lezen, schrijven, rekenen en met digitale vaardigheden".

De afspraken waren specifiek gericht op het leggen van meer verbinding met het sociaal domein, een breder bereik van de doelgroepen, adequate monitoring en een kwaliteitsimpuls, onder regie van de gemeenten en met ondersteuning vanuit het ministerie van OCW.

De VNG heeft bij de nadere inhoudelijke uitwerking van de afspraken meermalen met OCW zorgen gedeeld over de dreigende extra bureaucratie enerzijds en de zeer beperkt beschikbare gestelde middelen anderzijds. Omdat hieraan volgens de VNG onvoldoende gehoor is gegeven, heeft de VNG op 3 juli 2020 de handtekening onder de bestuurlijke afspraken weggehaald.

In de maanden daarop zijn er diverse gesprekken gevoerd tussen de VNG en OCW om een doorstart te maken van de bestuurlijke afspraken. Daarbij is OCW tegemoet gekomen aan de wens van de gemeenten om minder bureaucratie en regeldruk. Zo is de landelijk aan te leveren dataset beperkt tot een aantal kerngegevens¹ en komt er niet één landelijk kwaliteitslabel voor alle vormen van taalaanbod (formeel en non-formeel). Dit betekent lokaal en regionaal minder bureaucratie en meer bewegingsvrijheid in de vorm waarin taalonderwijs wordt aangeboden.

Een aantal gemeenten stelde als voorwaarde voor nieuwe bestuurlijke afspraken echter ook dat de indexering op de uitkering Educatie gegarandeerd zou worden, een garantie die OCW niet wilde geven. Daarom heeft de VNG, ondanks bovenstaande tegemoetkomingen, definitief besloten geen nieuwe bestuurlijke afspraken te maken.

Lokale en regionale gevolgen

Voor de lokale aanpak van laaggeletterdheid heeft bovenstaande in de basis geen gevolgen. Op inhoud en in de uitvoering blijft er samenwerking, zowel landelijk als regionaal en lokaal. Er komt een algemene handreiking voor gemeenten waarop zij het lokale kwaliteitsbeleid vorm kunnen geven. Regionaal ontwikkelen we een monitoringsinstrument om de effecten van het regionale en lokale taalaanbod te kunnen meten. Bovendien heeft OCW toegezegd de decentralisatieuitkering t/m 2024 te blijven uitkeren en de indexering van de uitkering Educatie te garanderen als daarvoor de middelen door het ministerie van Financiën zijn toegekend.

In het regionale jaarplan aanpak laaggeletterdheid 2021² is in de begroting uitgegaan van geen indexering, zodat als indexering over 2021 wel wordt toegekend dit als financiële meevaller kan gelden³. Dit bedrag kan dan bijvoorbeeld incidenteel worden ingezet voor het starten van meer taalklassen op het ROC Rijn IJssel, om zo de wachtlijst te verkorten. Voor de gemeente Zevenaar betekent dit dat er in de basis niks verandert. De activiteiten die vanuit regionale middelen worden gefinancierd, vallen binnen de begroting van het regionale jaarplan. Als indexering plaatsvindt en daar extra taalklassen voor ingekocht worden, kunnen ook onze inwoners hiervan gebruik maken.

Lokaal blijven we ook inzetten op de aanpak van laaggeletterdheid als belangrijk thema binnen het sociaal domein in het algemeen en binnen het Onderwijskansenbeleid in het bijzonder. We geven aandacht aan de preventie van laaggeletterdheid in het voor- en vroegschoolse veld, en leesbevordering en leesplezier in het basis- en voortgezet onderwijs. Ook een breed aanbod gericht op het verbeteren van taal-, reken-, en

¹ Aantal deelnemers, geslacht, leeftijd, NT1 of NT2, woonplaats/wijk en type cursus/aanbod.

² Vastgesteld door het Regionaal Portefeuillehoudersoverleg Onderwijszaken op 19 november 2020.

³ Voor 2020 is indexering toegekend. Voor de samenwerkingsregio betekende dit een bedrag van € 44.602, waarvan 8,29% (€ 3697,51) voor de gemeente Zevenaar is bestemd.

digitale vaardigheden voor volwassenen blijft een belangrijk onderdeel van de lokale aanpak van laaggeletterdheid. De opgezegde bestuurlijke afspraken doen hier niets aan af.

Met vriendelijke groet,
burgemeester en wethouders van Zevenaar

Daniëlle Jansen
secretaris

Lucien van Riswijk
burgemeester